

Белорусский государственный университет

УТВЕРЖДАЮ

Декан* _____ ФДО _____ факультета

(подпись)

В.М. Молофеев

(И.О.Фамилия)

26.04.2012

(дата утверждения)

Регистрационный № УД- 308/р.**

Белорусский язык

(название дисциплины)

Учебная программа для специальности***:

_____	<u>правоведение, международные отношения, экономический</u>
(код специальности)	(наименование специальности)
_____	<u>философский, социологический, иностранный язык</u>
(код специальности)	(наименование специальности)
_____	<u>психология, физический, химический, биологический</u>
(код специальности)	(наименование специальности)
_____	<u>география, туризм</u>
(код специальности)	(наименование специальности)

Факультет доуниверситетского образования

(название факультета)

Кафедра доуниверситетской подготовки

(название кафедры)

Курс (курсы) _____

Семестр (семестры) _____

Лекции _____

(количество часов)

Экзамен 2 _____

(семестр)

Зачет 1 _____

(семестр)

Практические (семинарские)

занятия 204

(количество часов)

Лабораторные

занятия _____

(количество часов)

Курсовой проект (работа) _____

(семестр)

КСР _____

(количество часов)

Всего аудиторных часов по дисциплине

204

(количество часов)

Всего часов

по дисциплине 204

(количество часов)

Форма получения высшего

образования _____

Составил(а) Давыдова Г.М.

(И.О.Фамилия, степень, звание)

2012 г.

* Заведующий общеуниверситетской кафедрой

**Регистрируется в деканате факультета/на общеуниверситетской кафедре

*** Для программ по естественнонаучным и общепрофессиональным дисциплинам указывается, как правило, код и наименование профиля или направления образования или перечисляются несколько специальностей.

Учебная программа составлена на основе «Программы вступительных испытаний для лиц, имеющих общее среднее образование, для получения высшего образования». Утверждена Приказом Министерства образования Республики Беларусь 23.12.2011 г. № 813.

Электронный адрес: www.edu.gov.by

(название типовой учебной программы (учебной программы (см. разделы 5-7 Порядка)), дата утверждения, регистрационный номер)

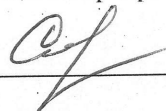
Рассмотрена и рекомендована к утверждению на заседании кафедры доуниверситетской
ПОДГОТОВКИ

(название кафедры)

25.04.2012, 15

(дата, номер протокола)

Заведующий кафедрой

(подпись)

И.А. Сокольчик

(И.О.Фамилия)

Одобрена и рекомендована к утверждению учебно-методической (методической) комиссией факультета доуниверситетского образования

26.04.2012, 14

(дата, номер протокола)

Председатель

(подпись)

В.М. Молофеев

(И.О.Фамилия)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная рабочая праграма складзена у адпаведнасці з праграмай уступных іспытаў па беларускай мове для асоб, для асоб, якія маюць агульную сярэднюю адукацыю, для атрымання сярэдняй спецыяльнай ці вышэйшай адукацыі, зацверджанай Загадам Міністэрства адукацыі РБ 23.12.2011 г. № 813.

Асноўныя мэты навучання па курсе “Беларуская мова”:

1) абагульніць і сістэматызаваць веды навучэнцаў па наступных тэмах:

- асноўныя прыметы тэксту; спосабы і сродкі сувязі сказаў у тэксце; тыпы і стылі маўлення;
- гукі, літары і іх суадноснасць;
- правапіс, напісанне слоў разам, асобна і праз злучок;
- лексічнае значэнне слова; адназначныя і мнагазначныя словы; прамое і пераноснае значэнні слоў; сінонімы, амонімы, антонімы, паронімы, фразеалагізмы;
- марфемная будова слова, словаўтваральныя і формаўтваральныя марфемы; спосабы ўтварэння слоў;
- часціны мовы, іх значэнне, марфалагічныя прыметы, сінтаксічная роля;
- словазлучэнне, спосабы сувязі слоў у словазлучэнні;
- сказ прасты і складаны; спосабы перадачы чужога маўлення;
- асноўныя пунктуацыйныя правілы;

2) сфарміраваць наступныя ўменні і навыкі:

- уменне вызначаць прыметы тэксту, фармуляваць яго тэму і асноўную думку; даваць тэксту загалоў; вызначаць спосаб і сродкі сувязі сказаў у тэксце; вызначаць прыналежнасць тэксту да пэўнага тыпу, стылю і жанру;
- валодаць асноўнымі нормамі сучаснай беларускай літаратурнай мовы;
- адрозніваць гукі і літары, устанаўліваць паміж імі адпаведнасць; рабіць фанетычны разбор слоў;
- правільна вымаўляць гукі і іх спалучэнні ў маўленчай плыні; правільна ставіць націск у словах;
- пісаць словы ў адпаведнасці з арфаграфічнымі правіламі;
- вызначаць лексічнае значэнне слоў; размяжоўваць прамое і пераноснае значэнні слоў; падбіраць да іх сінонімы, антонімы, амонімы, паронімы;
- выяўляць у сказах, тэкстах фразеалагізмы, разумець іх значэнні, вызначаць сэнсава-стылістычную і сінтаксічную ролю;
- вызначаць у словах марфемы; размяжоўваць вытворныя і невытворныя словы, формаўтваральныя і словаўтваральныя марфемы; адрозніваць спосабы ўтварэння слоў;
- распазнаваць часціны мовы і іх формы ў сказах, тэкстах на аснове іх сэнсавых, граматычных і сінтаксічных прымет; рабіць марфалагічны разбор часцін мовы;
- вызначаць віды сінтаксічнай сувязі слоў у словазлучэннях;
- распазнаваць сказы рознай будовы;
- рабіць сінтаксічны разбор словазлучэння, сказа;
- правільна ставіць знакі прыпынку ў простых сказах, сказах ускладненай будовы, складаных сказах; выпраўляць пунктуацыйныя памылкі;
- правільна афармляць дыялог і сінтаксічныя канструкцыі з прастай мовай.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

№	Назва тэмы	Колькасць гадзін	Лекцыі (гадзіны)	Практычныя(семінарскія) заняткі (гадзіны)
1.	Фанетыка. Арфаэпія	12		12
2.	Графіка. Арфаграфія	20		20
3.	Склад слова і словаўтварэнне	12		12
4.	Лексіка і фразеалогія	12		12
5.	Марфалогія і арфаграфія	70		70
6.	Сінтаксіс і пунктуацыя	70		70
7.	Тэкст .Стылі мовы Культура маўлення	8		8
	Усяго	204		204

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Раздел I.

ФАНЕТЫКА. АРФАЭПІЯ

Тэма 1. Фанетыка

Галосныя гукі і літары. Зычныя гукі і літары. Суадносіны гукаў і літар. Чаргаванні галосных і зычных гукаў.

Тэма 2. Арфаэпія

Склад і націск. Складападзел. Нормы беларускага літаратурнага вымаўлення. Фанетычная транскрыпцыя. Віды асіміляцыі. Перанос слова.

Раздел II

ГРАФІКА. АРФАГРАФІЯ

Тэма 1. Прынцыпы беларускага правапісу.

Прынцыпы беларускага правапісу: фанетычны, марфалагічны, традыцыйны, дыферэнцыйны.

Тэма 2. Правапіс галосных.

Правапіс галосных **о, э, а, е, ё, я**.

Тэма 3. Правапіс спалучэнняў літар. Правапіс **у, ў**.

Правапіс спалучэнняў **іё (ыё), ія (ыя), іе (ые)**. Правапіс **у, ў**. Правапіс некаторых спалучэнняў зычных.

Тэма 4. Правапіс **ь** і *апострафа*. Зычныя **д-дз, т-ц**. Падоўжаныя і прыстаўныя гукі. Ужыванне вялікай літары.

Правапіс мякакага знака. Ужыванне апострафа і раздзяляльнага мякакага знака. Зычныя **д, дз, т, ц**, іх правапіс. Падоўжаныя зычныя. Прыстаўныя гукі. Правілы ўжывання вялікай літары.

Раздел III

СКЛАД СЛОВА І СЛОВАЎТВАРЭННЕ

Тэма 1. Значымыя часткі слова (марфемы).

Аснова і канчатак у слове. Прыстаўка, корань, суфікс як значымыя часткі слова. Аднакаранёвыя словы, формы слова.

Тэма 2. Асноўныя спосабы словаўтварэння ў беларускай мове.

Правая прыставак. Утварэнне і правапіс складаных і складанаскарочаных слоў.

Асноўныя спосабы словаўтварэння. Правая прыставак. Праваяпіс **і, й, ы** пасля прыставак. Складаныя словы, іх утварэнне і правапіс. Утварэнне і правапіс складанаскарочаных слоў.

Раздел IV.

ЛЕКСІКА І ФРАЗЕАЛОГІЯ

Тэма 1. Лексіка

Словы і яго лексічнае значэнне. Адназначныя і мнагазначныя словы. Ужыванне слоў у прамым і пераносным значэннях. Сінонімы. Амонімы. Антонімы. Паронімы. Слоўнікавае багацце беларускай мовы. Агульнаўжывальныя і дыялектныя словы. Спецыяльная лексіка, прафесіяналізмы. Запозычаныя словы. Устарэлыя словы. Неалагізмы.

Тэма 2. Фразеалогія

Фразеалагізмы. Прыказкі, прымаўкі. Крылатыя словы, афарызмы, перыфраза.

Раздел V.

МАРФАЛОГІЯ І АРФАГРАФІЯ

Тэма 1. Назоўнік

Лексіка-граматычныя разрады назоўнікаў. Сінтаксічная роля назоўніка. Род, лік, склон назоўнікаў. Канчаткі назоўнікаў **I, II, III** скланенняў. Скланенні прозвішчаў і геаграфічных назваў. Рознаскланяльныя назоўнікі. Нескланяльныя назоўнікі. Канчаткі назоўнікаў у множным ліку. Праваяпіс суфіксаў назоўнікаў. Праваяпіс складаных назоўнікаў. Праваяпіс **не, ня, ні** з назоўнікамі. Утварэнне назоўнікаў.

Тэма 2. Прыметнік

Разрады прыметнікаў. Ступені параўнання якасных прыметнікаў. Поўныя і кароткія прыметнікі, іх роля ў сказе. Утварэнне прыналежных прыметнікаў. Скланенні прыметнікаў. Праваяпіс суфіксаў прыметнікаў. Праваяпіс складаных прыметнікаў. Праваяпіс **не, ня** з прыметнікамі.

Тэма 3. Лічэбнік

Разрады лічэбнікаў. Скланенне лічэбнікаў. Ужыванне лічэбнікаў з назоўнікамі. Праваяпіс лічэбнікаў.

Тэма 4. Займеннік

Разрады займеннікаў. Агульнае лексічнае значэнне займенніка. Суаднесенасць з іншымі часцінамі мовы. Скланенне займенніка, правапіс склонавых форм. Асаблівасць ужывання некаторых займеннікаў.

Тэма 5. Дзеяслоў

Граматычныя катэгорыі дзеяслова. Спражэнне дзеяслова. Рознаспрагальныя дзеяловы. Праваяпіс суфіксаў дзеяслова. Праваяпіс канчаткаў дзеяслова.

Тэма 6. Дзеепрыметнік, дзеепрыслоўе

Агульнае значэнне, марфалагічныя прыметы, сінтаксічная роля дзеепрыметніка. Утварэнне, правапіс суфіксаў дзеепрыметніка. Дзеепрыслоўе. Агульнае значэнне, марфалагічныя прыметы, сінтаксічная роля. Дзеепрыслоўны зварот, знакі прыпынку. **Не** з дзеепрыслоўямі.

Тэма 7. Прыслоўе

Агульнае значэнне, марфалагічныя прыметы, сінтаксічная роля прыслоўяў. Разрады прыслоўяў. Ступені параўнання. Праваяпіс прыслоўяў. Праваяпіс спалучэнняў, блізкіх да прыслоўяў.

Тэма 8. Службовыя часціны мовы

Прыназоўнік. Злучнік. Часціца. Выклічнік.

Раздел VI. СІНТАКСІС І ПУНКТУАЦЫЯ

Тэма 1. Просты сказ

Словазлучэнне і сказ. Асноўныя тыпы словазлучэнняў. Віды сказаў па мэце выказвання. Віды падпарадкавальнай сувязі ў словазлучэнні. Граматычная аснова сказа. Парадак слоў у сказе. Двухсастаўны сказ. Працяжнік паміж дзейнікамі і выказнікамі. Даданыя члены сказа. Параўнальны зварот. Знакі прыпынку пры параўнальным звароце. Аднасастаўныя сказы. Няпоўны сказ. Знакі прыпынку пры аднародных членах сказа. Знакі прыпынку пры зваротку. Знакі прыпынку пры пабочных словах, словазлучэннях, устаўных канструкцыях. Знакі прыпынку пры адасобленых членах сказа.

Тэма 2. Складаны сказ

Агульнае паняцце пра складаны сказ. Знакі прыпынку ў складаназлучаных сказах. Складаназалежныя сказы. Віды даданых сказаў у складаназалежным сказе. Складаназалежныя сказы з некалькімі даданымі. Знакі прыпынку ў складаназалежных і бяззлучнікавых складаных сказах. Складаныя сказы з рознымі відамі сувязі. Знакі прыпынку ў складаных сказах з рознымі відамі сувязі.

Тэма 3. Простая і ўскосная мова

Знакі прыпынку пры простаі і ўскоснай мове. Ускосная мова. Знакі прыпынку пры цытатах.

Раздел VII. ТЕКСТ. АГУЛЬНЫЯ ЗВЕСТКІ АБ МОВЕ

Тэма 1. Тэкст

Тэкст. Тыпы маўлення. Функцыянальныя стылі і жанры тэксту. Спосабы і сродкі сувязі сказаў у тэксце.

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКАЯ КАРТА

Номер раздела, темы, занятия	Название раздела, темы, занятия; перечень изучаемых вопросов	Количество аудиторных часов				Материальное обеспечение занятия (наглядные, методические пособия и др.)	Литература	Формы контроля знаний
		лекции	практические (семинарские) занятия	лабораторные занятия	управляемая самостоятельная работа студента			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	ФАНЕТЫКА. АРФАЭПИЯ. (12 г.)		12					
1.1.	Галосныя гукі і літары.		2				[1а] [6а]	
1.2.	Зычныя гукі і літары.						[4д] [8д]	
1.3.	Суадносіны гукаў і літар.		2				[1а] [8д]	
1.4.	Чаргаванні галосных і зычных гукаў.		2				[8д]	
1.5.	Склад і націск. Складападзел.		2				[9д]	
1.6.	Нормы беларускага літаратурнага вымаўлення.						[10д]	
1.7.	Фанетычная транскрыпцыя.		2				[8д]	
1.8.	Віды асіміляцыі. Перанос слова.		2				[10д]	Тэст
2.	ГРАФІКА. АРФАГРАФІЯ. (20г.)		20					
2.1.	Прынцыпы беларускага правапісу.		2				[7а][9д]	
2.2.	Правопіс галосных О,Э,А.		2				[11д]	
2.3.	Правопіс галосных Е,Ё,Я.						[5д][8д]	
2.4.	Правопіс спалучэнняў ІЁ(ЫЁ), ІЯ(ЫЯ), ІЕ(ЫЕ).		2				[8д][11д] [12д]	
2.5.	Правопіс У,Ў.		2				[8д][9д]	
2.6.	Правопіс некаторых спалучэнняў зычных.		2				[8д][11д] [12д] [7а]	Тэст
2.7.	Правопіс мяккага знака.		2				[8д][9д] [11д]	
2.8.	Ужыванне апострафа і раздзяляльнага мяккага знака.		2				[7а][8д] [11д]	
2.9.	Зычныя Д-ДЗ', Т-Ц' , іх правапіс.		2				[7а][8д] [11д]	
2.10.	Падвоўжаныя зычныя.		2				[7а][8д] [11д]	

2.11.	Прыстаўныя гукі. Правілы ўжывання вялікай літары.		2				[7а] [8д] [11д]	Тэст
3.	СКЛАД СЛОВА І СЛОВАЎТВАРЭННЕ . (12г.)		12					
3.1.	Значымыя часткі слова (марфемы).		2				[6а] [4д] [21д]	
3.2.	Аснова і канчатак у слове.		2				[4д] [21д]	
3.3.	Прыстаўка, корань, суфікс як значымыя часткі слова.						[23д] [8д]	
3.4	Аднакаранёвыя словы, формы слова.		2				[7а] [4д] [21д]	
3.5.	Асноўныя спосабы словаўтварэння ў беларускай мове.		2				[23д] [8д]	
3.6.	Праваяпіс прыставак.		2				[4д] [21д]	
3.7.	Праваяпіс І, Ё, Ы пасля прыставак.						[6а] [23д] [8д]	
3.8.	Складаныя словы, іх утварэнне і правапіс.		2				[7а] [8д]	Тэст
3.9.	Утварэнне і правапіс складанаскарочаных слоў.						[9д] [23д] [5д]	
4.	ЛЕКСІКА І ФРАЗЕАЛОГІЯ. (12 г.)		12					
4.1.	Слова і яго лексічнае значэнне		2				[1а] [8д]	
4.2.	Адназначныя і мнагазначныя словы.						[6а] [8д]	
4.3.	Ужыванне слоў у прамым і пераносным значэннях.		2				[1а] [8д]	
4.4	Сінонімы. Амонімы.		2				[14д] [15д]	
4.5.	Антонімы. Паронімы.						[18д] [16д]	
4.6.	Слоўнікавае багацце беларускай мовы. Агульнаўжывальныя і дыялектныя словы.		2				[6а] [6д] [4д]	
4.7.	Спецыяльная лексіка, прафесіяналізмы. Запозычаныя словы.						[8д]	
4.8.	Устарэлыя словы. Неалагізмы.							
4.9.	Фразеалагізмы. Прыказкі, прымаўкі.		2				[6а] [8д] [13д]	
4.10.	Крылатыя словы, афарызмы, перыфраза.		2				[6а] [8д] [13д]	Тэст
5.	МАРФАЛОГІЯ І АРФАГРАФІЯ. (70 г.)		70					
5.1.	Назоўнік (16 г.)		16					
5.1.1.	Лексіка-граматычныя разрады назоўнікаў.		2				[2а] [4д] [8д]	
5.1.2.	Сінтаксічная роля назоўнікаў.		2				[2а] [4д] [7д]	
5.1.3.	Род, лік, склон назоўнікаў.		2				[5д] [8д]	
5.1.4.	Род, лік, склон назоўнікаў.						[11д]	
5.1.5.	Канчаткі назоўнікаў І, ІІ, ІІІ скланенняў.		2				[5д] [8д] [11д]	

5.1.6.	Скланенне прозвішчаў і геаграфічных назваў.		2				[6a] [4д] [12д]	
5.1.7.	Рознаскланяльныя назоўнікі. Нескланяльныя назоўнікі.						[8д] [19д]	
5.1.8.	Канчаткі назоўнікаў у множным ліку.		2				[6a] [8д] [19д]	
5.1.9.	Праваліс суфіксаў назоўнікаў. Праваліс складаных назоўнікаў.		2				[2a] [4д] [23д]	
5.1.10.	Праваліс не, ня, ні з назоўнікамі.		2				[2a] [4д]	Тэст
5.1.11.	Утварэнне назоўнікаў.						[23д]	
5.2.	Прыметнік (10г.)		10					
5.2.1.	Разрады прыметнікаў.		2				[2a] [8д]	Кантрольная праца № 1.
5.2.2.	Ступені параўнання якасных прыметнікаў.						[6д]	
5.2.3.	Поўныя і кароткія прыметнікі, іх роля ў сказе.		2				[6a] [8д]	
5.2.4.	Утварэнне прыналежных прыметнікаў.						[6д]	
5.2.5.	Скланенне прыметнікаў.		2				[6a] [8д] [11д]	
5.2.6.	Праваліс суфіксаў прыметнікаў.		2				[2a] [4д]	
5.2.7.	Праваліс складаных прыметнікаў. Праваліс не, ня з прыметнікамі.		2				[6д]	
5.3.	Лічэбнік (8г.)		8					
5.3.1.	Разрады лічэбнікаў.		2				[2a] [4д] [8д]	
5.3.2.	Скланенне лічэбнікаў.		2				[2a] [4д] [8д]	
5.3.3.	Ужыванне лічэбнікаў з назоўнікамі.		2				[6a] [4д] [6д]	
5.3.4.	Праваліс лічэбнікаў.		2				[7a] [4д] [6д]	Тэст
5.4.	Займеннік (6 г.)		6					
5.4.1.	Разрады займеннікаў.						[2a] [4д]	
5.4.2.	Агульнае лексічнае значэнне займенніка. Суаднесенасць з іншымі часцінамі мовы.		2				[5д] [8д]	
5.4.3.	Скланенне займенніка, праваліс склонавых форм.		2				[6a] [5д] [8д]	
5.4.4.	Асаблівасць ужывання некаторых займеннікаў.		2				[2a] [5д] [8д]	
6.	ДЗЕЯСЛОЎ (10 г.)		10					
6.1.	Граматычныя катэгорыі дзеяслова.		2				[2a] [6д]	
6.2.	Спражэнне дзеяслова.		2				[8д]	
6.3.	Рознаспрагальныя дзеясловы.		2				[2a] [6д] [8д]	
6.4.	Праваліс суфіксаў дзеяслова.		2				[7a] [8д] [11д]	
6.5.	Праваліс канчаткаў дзеяслова.		2				[7a] [6д] [11д]	

7.	ДЗЕЕПРЫМЕТНІК, ДЗЕЕПРЫСЛОЎЕ (8 г.)		8					
7.1.	Агульнае значэнне, марфалагічныя прыметы. Сінтаксічная роля дзеепрыметніка.		2				[3а] [8д] [5д]	
7.2.	Утварэнне, правапіс суфіксаў дзеепрыметніка.		2				[23д] [8д]	
7.3.	Дзеепрыслоўе. Агульнае значэнне, марфалагічныя прыметы. Сінтаксічная роля.		2				[3а] [8д] [5д]	
7.4.	Дзеепрыслоўны зварот, знакі прыпынку.		2				[3а] [6д]	Тэст
7.5.	Не з дзеепрыслоўямі.						[8д]	
8.	ПРЫСЛОЎЕ (6 г.)		6					
8.1.	Агульнае значэнне. Марфалагічныя прыметы. Сінтаксічная роля прыслоўяў.		2				[3а] [6д] [9д]	
8.2.	Разрады прыслоўяў.							
8.3.	Ступені параўнання.		2				[3а] [8д] [9д]	
8.4.	Правопіс прыслоўяў.		2				[6д] [9д]	
8.5.	Правопіс спалучэнняў, блізкіх да прыслоўяў.							
9.	СЛУЖБОВЫЯ ЧАСЦІНЫ МОВЫ (6 г.)		6					
9.1.	Прыназоўнік.		2				[3а] [6д]	
9.2.	Злучнік.		2				[8д]	
9.3.	Часціца.		2				[3а] [6д]	Тэст
9.4.	Выклічнік.						[8д]	
10.	СІНТАКСІС І ПУНКТУАЦЫЯ (70 г.)		70					
10.1.	Просты сказ (40 г.)		40					
10.1.1.	Словазлучэнне і сказ. Асноўныя тыпы словазлучэнняў.		2				[4а] [7д]	
10.1.2.	Віды сказаў па мэце выказвання.		2				[8д]	
10.1.3.	Віды падпарадкавальнай сувязі ў словазлучэнні.		2				[8д]	
10.1.4.	Граматычная аснова сказа.		2				[7а] [7д]	
10.1.5.	Парадак слоў у сказе.						[8д]	
10.1.6.	Двухсастаўны сказ.		2				[7а] [8д] [7д] [4д]	
10.1.7.	Працяжнік паміж дзейнікам і выказнікам.		2				[4а] [8д] [7д] [4д]	
10.1.8.	Даданыя члены сказа.		2				[7а] [7д] [4д]	
10.1.9.	Параўнальны зварот. Знакі прыпынку пры параўнальным звароце.		2				[4а] [2д] [7д] [4д]	
10.1.10	Аднасастаўныя сказы.		2				[8д] [7д] [4д]	Тэст
10.1.11	Аднасастаўныя сказы з галоўным членам выказнікам.		2				[4а] [6д]	

							[7д] [4д]	
10.1.12	Аднасастаўныя сказы з галоўным членам дзейнікам.		2				[6д] [7д]	
10.1.13	Няпоўны сказ.						[4д]	
10.1.14	Сказы з аднароднымі членамі.		2				[4а] [8д]	
10.1.15	Знакі прыпынку пры аднародных членах сказа.						[7д] [4д]	
10.1.16	Абагульняльныя словы ў сказах з аднароднымі членамі.		2				[8д] [7д]	
10.1.17	Двукроп'е і працяжнік пры абагульняльных словах.						[2д]	
10.1.18	Сказы са звароткамі. Знакі прыпынку пры зваротку.		2				[4а] [6д]	
10.1.19	Пабочныя словы, словазлучэнні, сказы. Знакі прыпынку пры пабочных словах, словазлучэннях.		2				[7д] [4д]	
10.1.20	Устаўныя канструкцыі, знакі прыпынку пры іх.		2				[4а] [6д] [7д] [2д]	Тэст
10.1.21	Сказы з адасобленымі членамі.		2				[6д] [7д]	
10.1.22	Адасобленыя азначэнні. Знакі прыпынку.						[4д]	
10.1.23	Адасобленыя прыдаткі. Знакі прыпынку.		2				[4а] [6д] [7д] [2д]	
10.1.24	Адасобленыя дапаўненні. Знакі прыпынку.		2				[7а] [7д] [2д]	
10.1.25	Адасобленыя акалічнасці. Знакі прыпынку.		2				[4а] [1д]	
10.2.	Складаны сказ (26 г.)		26					
10.2.1.	Агульнае паняцце пра складаны сказ. Знакі прыпынку.		2				[5а] [1д]	
10.2.2.	Складаназлучаныя сказы.		2				[7д] [6а] [6д]	
10.2.3.	Знакі прыпынку ў складаназлучаных сказах.		2				[3д] [7д] [2д]	
10.2.4.	Складаназалежныя сказы.		2				[7а] [3д] [7д] [2д]	Тэст
10.2.5.	Віды даданых сказаў у складаназалежным сказе.		2				[3д] [7д] [2д]	
10.2.6.	Складаназалежныя сказы з некалькімі даданымі.		2				[6д] [7д] [2д]	
10.2.7.	Знакі прыпынку ў складаназалежных сказах.		2				[7а] [6д] [7д] [4д]	
10.2.8	Бяззлучнікавыя складаныя сказы.		2				[3д] [7д] [6д]	
10.2.9	Знакі прыпынку ў бяззлучнікавым сказе.		2				[5а] [3д] [7д] [6д]	
10.2.10	Складаныя сказы з рознымі відамі сувязі.		2				[3д] [7д]	
10.2.11	Складаныя сказы з рознымі відамі сувязі.		2				[2д]	
10.2.12	Знакі прыпынку ў складаным сказе з рознымі відамі сувязі.		2				[24д]	
10.2.13	Знакі прыпынку ў складаным сказе з рознымі відамі сувязі.		2					
10.3.	Простая і ўскосная мова (4 г.)		4					

10.3.1.	Простая мова.		2				[3д] [7д]	
10.3.2.	Знакі прыпынку пры прастай мове.						[8д] [5а]	
10.3.3.	Ускосная мова. Цытата.		2				[3д] [7д]	Кантрольная работа №2.
10.3.4.	Знакі прыпынку пры цытатах.						[8д] [5а]	
11.	ТЭКСТ. АГУЛЬНЫЯ ЗВЕСТКІ АБ МОВЕ (8 г.)		8					
11.1.	Тэкст. Тыпы маўлення.		2				[6а] [5д] [20д]	
11.2.	Функцыянальныя стылі і жанры тэксту.		2				[22д] [6д]	
11.3.	Спосабы і сродкі сувязі сказаў у тэксце.		2				[6а] [22д]	
11.4	Спосабы і сродкі сувязі сказаў у тэксце.		2				[6д]	
	Усяго		204					

Інфармацыйна-метадычная частка

Асноўная літаратура:

1. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 5-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання: у 2 ч. / В.П. Красней [і інш.]. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2008.
2. Красней, В.П. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 6-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / В.П. Красней, Я.М. Лаўрэль, С.Р. Рачэўскі. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2009.
3. Валочка, Г.М. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 7-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / Г.М. Валочка, С.А. Язерская. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2009.
4. Бадзевіч, З.І. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 8-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / З.І. Бадзевіч, І.М. Саматыя. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2009.
5. Гардзей, Н.М. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 9-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / Н.М. Гардзей, П.Л. Навіцкі, З.М. Тамашэвіч; пад рэд. Н.М. Гардзей. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2011.
6. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 10-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / Г.М. Валочка [і інш.]. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2009.
7. Беларуская мова: вучэб. дапам. для 11-га кл. агульнаадукац. устаноў з беларус. і рус. мовамі навучання / Г.М. Валочка [і інш.]. – Мінск: Нац. ін-т адукацыі, 2010.

Дадатковая літаратура:

1. Беларуская мова: кантрольныя работы і метадычныя рэкамендацыі для слухачоў пахрыхтоўчага аддзялення і падрыхтоўчых курсаў / аўт.-склад.: З. А. Зяневіч, А. М. Гладун, Г. М. Давыдава, А. А. Квяткоўскі. – Мінск, 2006.
2. Бадзевіч З.І., Саматыя І.М. 50 асноўных правілаў беларускай пунктуацыі. – Мінск, 2000.
3. Бадзевіч З.І., Сямешка Л.І., Шкраба І.Р. Курс беларускай мовы. – Мінск, 1996.
4. Беларуская мова: Дапаможнік для абітурыентаў / Э.Д. Блінава, Н.В. Гаўрош, М. Ц. Кавалёва і інш. – 2-е выд. – Мінск, 1994.
5. Цыбульская С.І. Інтэнсіўны курс падрыхтоўкі да тэсціравання і экзамену – Мінск, 2011.
6. Валочка Г.М., Лаўрэль Я.М., Язерская С.А. Беларуская мова: дапаможнік для падрыхтоўкі да цэнтралізаванага тэсціравання. – Мінск, 2010.
7. Яўневіч М.С., Сцяцко П.У. Сінтаксіс сучаснай беларускай мовы. – Мінск, 2006.
8. Сіўковіч В.М. Беларуская мова ў пытаннях і адказах. – Мінск, 2011.
9. Арашонкава Г. У., Лемцюгова. Кароткі слоўнік беларускай мовы. Правапіс. Вымаўленне. Націск. Словазмяненне. – Мінск, 1993.
10. Бірыла М.В. Слоўнік націску ў беларускай мове.- Мінск, 1991.
11. Завальнюк У.М., Прыгодзіч М.Р., Раманцэвіч В.К. Слоўнік сучаснай беларускай мовы.-Мінск, 2009.
12. Булыка А. М. Слоўнік іншамоўных слоў. – Мінск, 1993.
13. Лепешаў І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы. У 2т.– Мінск, 1993.
14. Грабчыкаў С.М. Слоўнік паронімаў беларускай мовы. – Мінск, 1994.

15. Клышка М.К. Слоўнік сінонімаў і блізказначных слоў. – Мінск, 1993.
16. Лазоўскі У.М. Слоўнік антонімаў беларускай мовы. – Мінск, 1994.
17. Руска-беларускі слоўнік: У 3т. – Мінск, 1993-1994.
18. Старычонак В.Дз. Слоўнік амонімаў беларускай мовы. – Мінск, 1994.
19. Тлумачальны слоўнік беларускай мовы: У5т. / Пад рэд. К.К. Атраховіча (К. Крапівы). – Мінск, 1977-1985.
20. Цікоцкі М. Я. Стылістыка беларускай мовы. – 2-е выд. – Мінск, 1995.
21. Бардовіч А.М., Мормыш Л.С., Шакун Л.М. Школьны марфемны слоўнік беларускай мовы. – Мінск, 2005.
22. Юрэвіч А. К. Стылістыка беларускай мовы.—2-е выд. – Мінск, 1992.
23. Бардовіч А.М., Круталевіч М.М., Лукашанец А.А. Школьны словаўтваральны слоўнік беларускай мовы. – Мінск, 2006.
24. Васілевіч С.Л. Тэсты па беларускай мове для падрыхтоўкі да цэнтралізаванага тэсціравання. – Мазыр, 2011.

Інтэрнэт-рэсурсы:

1. belkabinet.by
2. mk.sosh-15 mogilev.by
3. testirovanie.org
4. www.edu.gov.by